

1. Samenvatting voorstel

Deze rode dradenanalyse geeft een breed beeld van de operationele prestaties van de hoofdstructuur binnen de VRHM. De rode dradenanalyse richt zich op de processen van de crisisteams (gelijk aan de indicatoren van het toetsingskader RBCB 4.0 van de Inspectie JenV) en is gebaseerd op de evaluaties van de operationele oefeningen en inzetten bij GRIP incidenten uit 2022.

Naast de door de inspectie van JenV aangeboden handreiking voor wat betreft de analyse van de operationele prestaties, vindt de VRHM het ook belangrijk om aan te geven hoe we investeren in het leren van incidenten. Twee vormen van leren zijn daarom toegevoegd aan de analyse: de flyer met bevindingen vanuit de grip-evaluaties en de een serie video's onder de naam 'een openhartig gesprek met.....'.

Uit de rode dradenanalyse blijkt dat een aantal werkafspraken een verscherping vragen, maar het overall beeld is dat het functioneren van de hoofdstructuur van de VRHM op orde is.

2. Algemeen

Onderwerp:	Rode dradenanalyse hoofdstructuur VRHM 2022	Opgesteld door:	VRHM Crisisbeheersing C. van Weel
		Afgestemd met:	VRHM, afdeling Crisisbeheersing, H. Bergsma
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur van de VRHM	Datum	20 april 2023
Agendapunt:	8.	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	A. Heijstee-Bolt (DB) L. Weber (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De rode dradenanalyse hoofdstructuur VRHM 2022 vast te stellen en deze beschikbaar te stellen aan de Inspectie van JenV.
2. De opdracht te verstrekken aan de afdeling Crisisbeheersing om implementatie van de aanbevelingen actief uit te voeren c.q. uitvoering van aanbevelingen te bewaken.

4. Toelichting op het besluit

Deze rode dradenanalyse van de hoofdstructuur van de VRHM is opgesteld om als Veiligheidsregio inzicht te krijgen in de operationele prestaties van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie. De rode dradenanalyse is een informerende rapportage over deze prestaties van de VRHM over 2022. Hiermee krijgt de Veiligheidsregio inzicht in het optreden van de eigen hoofdstructuur en inzicht in

waar verbeteringen nodig zijn. Dit inzicht geeft richting aan waar we ons verder in dienen te ontwikkelen om ook voorbereid te zijn op toekomstige crises.

Tevens verzoekt de Inspectie van Justitie en Veiligheid alle veiligheidsregio's om ieder jaar een rode dradenanalyse aan te leveren. Deze rode dradenanalyse is opgesteld op basis van de indicatoren van het toetsingskader RBCB 4.0.

Waar voorheen voornamelijk alleen de systeemtest werd gebruikt om de kwaliteit van de hoofdstructuur te meten, wordt in deze rode dradenanalyse alle operationele inzetten (vanaf Grip 1) en crisisteamoefeningen geanalyseerd. Dit geeft een breder en vollediger beeld over de kwaliteit van de hoofdstructuur. Naast inzicht in het presteren van de hoofdstructuur, vindt de VRHM het ook belangrijk om aan te geven hoe we investeren in het leren van incidenten.

In de terugblik op de implementatie van de aanbevelingen uit 2021, zijn alle aanbevelingen opgepakt. De meesten kunnen als afgerond worden beschouwd. Het gebruik van planvorming heeft nog blijvende aandacht nodig.

Samenvatting van het beeld van 2022

Een conclusie is dat de positieve ontwikkeling van de CaCo-rol in 2021 is doorgezet in 2022. De CaCo is 24/7 geborgd op de meldkamer. Een belangrijk aandachtspunt voor de CaCo heeft te maken met drukte op de meldkamer. Bij een grootschalig incident of bij het binnenkomen van veel meldingen op bijvoorbeeld een stormdag is de CaCo snel overbelast en de uitvoering van de meerdere taken komt dan onder druk te staan. Dit is een aandachtspunt om met de GMK/CaCo-organisatie op te pakken (nog geen concreet voorstel beschikbaar).

Net als afgelopen jaar werkt het CoPI volgens een vaste werkwijze en dat is herkenbaar voor alle crisisfunctionarissen. Daarnaast heerst er een goede werksfeer binnen het CoPI. Dit is een bestendinging ten opzichte van 2021. Verbeteringen die geconstateerd zijn, zijn een betere prioritering van de multidisciplinaire thema's en daardoor betere besluitvorming. Wel mogen CoPI-leden kritischer zijn op de argumenten die worden gegeven op de te nemen besluiten. Het CoPI is gegroeid in het uitspreken van onderbuikgevoel en het bespreken van onderstromen binnen het team. Dit bevordert de samenwerking van het team. Dit is nog geen vanzelfsprekendheid en moet een aandachtspunt blijven binnen het crisisteam. Daarnaast is de aanbeveling om als CoPI de PDCA-cyclus af te maken: zorg dat bij de acties getoetst wordt of het gewenste resultaat is bereikt en formuleer in LCMS naast de status van een actie wat het daadwerkelijke resultaat is. In het CoPI groeit Crisiscommunicatie steeds verder in haar proces. Door de implementatie van het nieuwe werkproces nafase is er een verbetering in het proces nafase. Bij de CoPI-oefeningen van 2023 zal wederom specifiek aandacht zijn voor het besluitvormingsproces om de positieve ontwikkeling te bestendigen en om het cyclische karakter van besluitvorming beter in te bedden (leveren de genomen besluiten nu het juiste resultaat op en hoe kun je hier verder op sturen).

Het algemene beeld van het ROT is dat de basis goed beheerst wordt. Het ROT is in staat om multi samen te werken vanuit een vaste structuur. Het ROT is gegroeid in het omgaan met langdurige crises. Waar voorheen de focus lag op een effectgebied bij een flitsramp moet het ROT zich tegenwoordig richten op langdurige crisis. Hierdoor zal het ROT zich meer moeten richten op het vooruitdenken en minder richten op het bestrijden/aanpak van een incident. Langs het thema hoogwater zal dit jaar geïnvesteerd worden in het vooruit denken/scenario denken. In het gehele OTO-programma voor ROT-leden zal scenario denken de rode draad vormen.

Voor het BT is het nog lastig om te komen tot strategisch thema's hierdoor bestaat de valkuil dat het BT zich bezig gaat houden met operationele zaken. Doordat afgelopen jaren verschillende trainers zijn ingezet voor het BT, zijn er verschillende theorieën en werkwijzen overgebracht voor het bepalen van strategisch thema's. Dit heeft als resultaat dat er geen eenduidige werkwijze is om te komen tot dilemma's, knelpunten en thema's voor het BT. Hier is al op geïnvesteerd door het aanbieden van eenduidige trainingen strategisch adviseren en strategisch analyseren. Deze werkwijzen zullen nog verder bestendigd moeten worden. Het is belangrijk om ook de strategisch adviseurs hierin mee te nemen. Om dit voor alle BT's een vanzelfsprekendheid te laten worden, vergt langdurige aandacht. Wat hierbij kan ondersteunen is om het technisch voorzitterschap door een externe professional aan te bieden aan gemeenten. De ingezette lijn van het aanbieden van eenduidige trainingen op het gebied van strategisch adviseren en analyseren zal gecontinueerd worden. Naast het aanbieden van deze trainingen ontwikkelt de afdeling crisisbeheersing in 2023 hulpmiddelen (handboek en 'spiekbriefje') om deze werkwijzen makkelijker toe te passen in crisisteam. Tevens gaat er een systematiek ontwikkeld worden om een beroep te doen op een externe technisch voorzitter voor het BT.

Op basis van de (beperkte) waarnemingen kan worden vastgesteld dat de BT's niet volledig op de hoogte zijn van het werkproces crisiscommunicatie en wat de mogelijkheden hierin zijn. Investeer daarom binnen het BT in het bekendmaken van het werkproces crisiscommunicatie binnen de VRHM. De bovenstaande bevinding hangt samen met de recente ontwikkelingen binnen het proces crisiscommunicatie. Er is door de veiligheidsregio geïnvesteerd in het verder professionaliseren van het werkproces. Zo is crisiscommunicatie robuuster ingericht waardoor functionarissen sneller in positie zijn en wordt er van vernieuwende middelen gebruik te maken. Om de beleidsteams op het juiste kennisniveau te brengen wordt er een leerlijn ontwikkeld waarbinnen drie trainingen worden aangeboden (is al deels beschikbaar, zie de bestuurlijke studiegids):

- Basistraining voor BT functionarissen: *Crisiscommunicatie in de VRHM: een verdieping in het werkproces crisiscommunicatie*;
- Verdiepingstraining voor bestuurders: *Strategische crisiscommunicatie: de organisatie van het werkproces crisiscommunicatie in de VRHM & bestuurlijke communicatiedilemma's*;
- Verdiepingstraining voor bestuurders: *Crisiscommunicatie in de nafase, contact met getroffen.*

Op basis van deze trainingen worden de beleidsteams op de hoogte gebracht van de werkwijze crisiscommunicatie en zijn bestuurders, burgemeesters en locoburgemeesters, getraind in strategische communicatiedilemma's en het contact met getroffen na heftige gebeurtenissen.

Los van dit trainingsprogramma is het aanbod om in Q4 2023 een themabijeenkomst crisiscommunicatie in het AB te organiseren. Hierbij wordt dan ook een terugkoppeling gegeven op het resultaat en de evaluatie van de professionalisering van het werkproces crisiscommunicatie in relatie tot een aantal incidenten in de regio: o.a. GRIP3 treinongeluk Voorschoten en GRIP2 Tenna brand Leiden.

Op basis van de totale analyse kan geconcludeerd worden dat de hoofdstructuur van de VRHM de basis op orde heeft. Iedere inzet en operationele oefening levert aandachtspunten op, maar er zijn geen grote (systeem) aanpassingen nodig. Hoewel het een enkelvoudige waarneming betreft, is er op basis van de systeemtest wel een duidelijk signaal dat het noodzakelijk is om meer (breder) te investeren in het oefenen en vaker te oefenen.

Deze rapportage wordt aangeboden aan de Inspectie van JenV. Hiermee wordt de Inspectie geïnformeerd over de staat van de hoofdstructuur en van het lerend vermogen van de Veiligheidsregio Hollands Midden.

5. Kader

Afdeling Crisisbeheersing zet de aanbevelingen en aandachtspunten door naar de betreffende afdeling, piketgroep of multidisciplinaire werkgroep en monitort de voortgang.

6. Consequenties

Financieel:

N.v.t.

Capaciteit:

Uitvoering van acties/implementatie van de aanbevelingen valt binnen de reguliere capaciteit van de afdeling Crisisbeheersing.

Materieel:

N.v.t.

Juridisch:

N.v.t.

Overig:

N.v.t.

7. Aandachtspunten / risico's

De VRHM is verantwoordelijk voor het gehele stelsel van de hoofdstructuur. Het functioneren van de crisisteams is echter een optelsom van de inzet en kwaliteiten van de individuele crisisfunctionarissen. Deze keten is in die zin net zo sterk als de zwakste schakel. In deze is er zeker geen zwakste schakel aan te wijzen, maar voor de versterking en verbetering van het geheel is het aan alle kolommen en aan alle individuele crisisfunctionarissen om blijvend te investeren in de vakbekwaamheid. Van de VRHM mag verwacht worden dat zij een deugdelijk systeem neerzet en deze ook goed borgt en versterkt. Aan de kolommen wordt gevraagd om mede te investeren in de versterking van het functioneren van de hoofdstructuur door te investeren in de versterking van de vakbekwaamheid (deelname/het volgen van opleidingen, trainingen en oefeningen).

8. Implementatie en communicatie

Afdeling Crisisbeheersing zet de aanbevelingen en aandachtspunten door naar de betreffende afdeling, piketgroep of multidisciplinaire werkgroep en monitort de voortgang. De rapportage zelf zal breed gedeeld worden richting de crisisfunctionarissen en wordt verstrekt aan de Inspectie van JenV.

9. Bijlagen

Rode dradenanalyse hoofdstructuur VRHM 2022

10. Historie besluitvorming

Dagelijks Bestuur: 6 april 2023